

специфічні хірургічні захворювання вrx

Павлова О.С.

Некробактеріоз

- Некробактеріоз - інфекційне захворювання, що супроводжується гнійно-некротичними процесами в області пальця.

У великої рогатої худоби переважно

уражається шкіра і

підшкірна клітковина межкопитної щілини,

дорсальна і волярная поверхні п'ясті (плесна), а в

запущених випадках - зв'язки, навіть кістки.

- При огляді області межкопитної щілини, віночка, сгибательной поверхні пуга спочатку виявляють почервоніння і набряк; в подальшому зона гіперемії на місці первинного процесу розширюється і стає більш інтенсивно вираженою, з'являється серозне виділення, яке швидко засихає, утворюючи на шкірі кірку. Температура тіла підвищується до 40 ° С і вище. Тварина угнетено, у нього зменшується або повністю зникає апетит, припиняється жуйка, у корів різко знижуються надої. Надалі з'являється кульгавість, уражена кінцівка гаряча на дотик і різко болюча, виникає характерна виразка з подзьобаним краями. При доброякісному перебігу виразка покривається грануляціями і повільно рубцюється. Кінцівки ще довго залишаються потовщеними, але, врешті-решт, всі ці явища зникають і настає повне одужання.

- Перебіг хвороби і характерна клінічна картина визначаються симптомами, притаманними певній стадії розвитку захворювання.

У першій початковій стадії розвитку захворювання відзначають підвищення температури тіла, кульгавість. Шкіра в області віночка і зводу межкопитної щілини помірно набухає, непігментовані ділянки червонувато-синюшого відтінку. На шкірі цій області можуть з'явитися крапельки в'язкого, мутнувато-клейкого ексудата.

- Надалі розвивається друга - везикулярна стадія. У цей період відзначається більш виражене припухання віночка, межкопитцевого зводу, а також шкіри вінцевої-Путова області. На шкірі з'являються невеликі за розмірами бульбашки, що містять в собі липкий, мутнувато-брудний, неприємного запаху ексудат. Бульбашки лопаються, шерсть над вінцевих краєм сильно зволожується і склеюється. Для такого періоду перебігу хвороби характерна сильна больова реакція при пальпації. При важкому перебігу хвороби в шкірі може розвиватися волого-гангренозний процес, шкірні виразки, шкіра набуває студневідна характер, а шерсть випадає.

- Третя гангренозний-виразкова стадія характеризується прогресуванням патологічного процесу в області віночка, м'якушки, основи шкіри копитаць і навіть у Путова і п'ясткової областях. У гнильний процес втягується Копитцева ріг, що призводить до спадання копитаць, некрозу сухожильно-зв'язкових частин, а на 4-5 день може дивуватися і частина пальця, як правило, в області вінцевої-Копитцева суглоба. У цій стадії тварини прагнуть лизати зону некробаціллезного поразки, в результаті уражаються губи і слизисті рогової порожнини. Прогресування гангренозний процесу в області пальців може призвести до генералізації некробактериоза і загибелі тварин.

Нові методи і препарати, що застосовуються при лікуванні корів хворих некробактеріоз

- Лікування при некробактеріозі направлено на створення несприятливих умов для розвитку палички некрозу в тканинах організму, пригнічення життєдіяльності збудника захворювань, підвищення резистентності макроорганізму. Для тварин хворих некробактеріоз, запропоновано достатню кількість коштів, які залежно від способу їх застосування, умов лікування і тяжкості патологічного процесу дають більш-менш задовільні результати. (В. А. Балабанов, 1971).
Спочатку слід зробити туалет некротичної виразки, що полягає в очищенні її поверхні від забруднення. За допомогою пінцета видаляють грубе забруднення з поверхні виразки, дезінфікують її 3%-ний перекисом водню або розчином фурациліну.

- Хірургічна обробка передбачає видалення з некротичного вогнища омертвілих тканин, широке їх розсічення до кордонів з неураженими. Відшарувалися ріг копитець підлягає видаленню. Адже радикальне видалення всього відшарованому роги і мертвих тканин є запорукою успішного лікування. (В. А. Лук'янівський, 1985)

- У початковій та наступних стадіях некробактериоза необхідно ретельне миття кінцівок із застосуванням дезінфікуючих [антисептичних](#) ванн з 5-10% розчином мідного купоросу або 5%-розчином формаліну. В.А. Балабанов (1971) вважає за доцільне рясно депонувати рану сульфаніламидами або складними порошками: йодоформом або сірчаною кислотою міддю; марганцевокислим калієм борною кислотою в суміші 1:1 з дрібно стовченою деревним вугіллям (Н. П. Глушнев, 1950); марганцевокислим калієм з борною кислотою (Н. С. [Островський](#), 1985); присипкою А.П. Шатрова (марганцевокислий [калій](#); сірчаною кислотою [мідь](#), йодоформ по 1 частині, борна кислота 10 частин).

- Після того, як рану обробили антисептиком, на неї накладають марлеву пов'язку. М.М. Кирилов і Д. М. Бондарько запропонували пов'язку - бесподкладочную гіпсову. Слідом за обробкою рани на неї накладають змочений у воді нагіпсований бинт з подальшим змазуванням гіпсової кашкою турів бинта. Така пов'язка зберігається 7-10 днів, коли процес переходить у стадію загоєння.

- При масовому поширенні захворювання з ураженням кінцівок рекомендується все поголів'я проганяти через дезінфікуючі ванни. Ванни роблять у вигляді траншів з цементовий стінками і підлогою. Заповнюють їх розчином, щоб він покривав всю кінцівку у тварини. В якості лікувальних розчинів: 10-30%-ная сірчаноокисла мідь, 3%-ний креолін, 5%-ний іхтіол, 3%-ний нафталізол.

- В.С. Кіреєв пропонує: масло (відпрацьований автолом) - 70-73 частини, березовий дьоготь - 20 частин, креолін - 5-7 частин і скипидар - 2-3 частини. М.К. Коровін (1961) рекомендує у вигляді ванн застосовувати таку суміш: нагріту до 35-43 ° С, 20%-ний хлористий натрій (5л) і марганцевокислий калій (10 г). Кінцівка тримають в ній 20-30 хвилин. Після ванни накласти пов'язку, змочену тим же розчином. Застосування 3-5 процедур через день сприяє очищенню виразкових поверхонь.

- Багато дослідників успішно застосовують при лікуванні некробактерійних виразок формалін, один або в суміші з іншими препаратами. Його використовують для ніжних ванн. Особливо вдала 10%-ная концентрація препарату.

Сприятливий терапевтичний ефект одержують від застосування свіжої, підігрітої до температури 30-35 ° С суміші формаліну з ихтиолом (1:3), яка краще проникає в тканини. Двох-трьох кратне застосування її покращує перебіг ранового процесу, сприяє якнайшвидшому загоєнню виразки. (Х. А. Абдурагімов, В. А. Балабанов, 1971).

- Для підвищення результатів обробки краще використовувати двосекційні ванни. Перша з них наповнена водою для миття копитаць, друга дезрозчином.

Бажано, щоб хворе тварина перебувала у ванні кілька хвилин при кожній обробці. У зимовий час при мінусовій температурі можна застосовувати «сухі» ванни, зокрема порошок мідного купоросу з гашеної вапном у співвідношенні 1:9.

- В якості лікувальних розчинів для ванн запропоновані: 3%-ний креолін, 5%-ний іхтіол, 3%-ний нафтолізол. Більш ефективні теплі розчини та їх суміші. (В. А. Лук'янівський, 1994)

Місцеву обробку некробактеріальними поразок необхідно поєднувати з антибіотикотерапією. Причому антибактеріальні препарати необхідно застосовувати в більш високих дозах, оскільки анаероби утворюють некротичний бар'єр між інфікованими тканинами і судинами, що перешкоджає проникненню ліків. При некробактеріоз високоефективні: левоміцетин, тетрацеклін, еритроміцин, ампіцилін.

- Доцільно використовувати препарати пролонгованої дії: дибиомицин в дозі 20-30 тис. од. дії 1 раз на 7 днів або дитетрациклин по 30-50 тис.ед.дія 1 раз на 3 дні, біцилін-5 по 30-50 тис.ед.дія на 1 кг 1 раз в 5 днів на 0,25%-ном новокаїну або дистильованій воді по 1-2 ін'єкції на курс лікування (препарати застосовують з розрахунку на 1 кг маси тіла). (А. А. Сидорчук із співавт., 1994)

- Позитивні результати при некробактеріоз отримані при використанні 33%-ного розчину сульфаділізіна фосфату внутрішньовенно (по 100-200 мг на кг / маси тіла), щодня протягом трьох днів; натрію саліцилату 30 - 60 грам тварині на день. (С. Д. Панасюк із співавт., 1994)
- Для лікування некробактериоза тварин запропоновано досить багато різних засобів і способів їх застосування. Однак не у всіх випадках вони надають позитивний ефект. Часто буває достатньо після хірургічної обробки застосувати найпростіший препарат, щоб некротичний процес перейшов у стадію загоєння. При цьому слід зробити застереження: чим раніше розпочато лікування, тим більше надіївилікувати тварину. (В. А. Балабанов, 1971)
Уважний огляд поголів'я, своєчасне виявлення і лікування хворих особин значно знижують втрати від некробактериоза. У той же час умілими заходами, проведеними на фермі і в усьому господарстві, можна звести до мінімуму або зовсім не допускати випадків захворювання тварин некробактеріоз. (В. А. Лук'янівський, 1985)

